Sajtóinformáció **Budapest, 2026. október 08.**

Diszlexia világnapja: ott is van olvasási nehézség, ahol senki nem keresi

A diszlexia világnapján mutatta be első kutatási eredményeit a Pécsi Tudományegyetem olvasási profilvizsgálata, amely szeptemberben indult az UniCredit Bank támogatásával. Ebben 140 ötödik osztályos tanuló olvasását mérték fel tizenhárom szempont szerint. A legfontosabb tanulság: az olvasási nehézség ott is jelen lehet, ahol senki nem keresi. A kampányhoz kapcsolódó mesekönyvgyűjtésben a bank ügyfelei is segítettek.

Mire hívja fel a figyelmet a program?

A kampány célja, hogy láthatóvá tegye: az **olvasás nem csupán tantárgy, hanem életen át meghatározó készség**, sokszor egy munkaszerződés vagy egy hivatalos levél értelmezése is ezen áll vagy bukik. Aki gyerekkorban elakad, felnőttként is hátrányból indul.

Az olvasási nehézség hátterében gyakran az agy működésében rejlő, mérhető idegrendszeri okok állnak, a szemmozgás-koordinációtól a figyelmi feldolgozáson át a hangok és betűk összekapcsolásáig. Ezek **függetlenek az intelligenciától**, mégis ritkán derül ki, mi okozza a nehézséget. Ha pedig nem ismerik fel időben, a lemaradás halmozódik: csökken az önbizalom, elillan a motiváció, nő az iskolai lemorzsolódás veszélye. A **kutatás** ezért azt kereste, mi áll egy-egy gyerek olvasási nehézsége mögött, hogy személyre szabottan lehessen segíteni.

A Pécsi Tudományegyetem Olvasási Fluencia és Szövegértés Kutatócsoportja szeptemberben indította el Baranya megyében azt az olvasási vizsgálatot, amely tizenhárom mérési elemet vizsgált a szókincstől a fonológiai feldolgozáson és a figyelmen át az olvasási motivációig. A kutatás egy részében a szemmozgást infrakamera is rögzítette, megmutatva, mi történik néma olvasás közben.

A szemkamera olyat is megmutatott, amire nem számítottak

A vizsgálatok egyik legfontosabb eredménye, hogy a **szófelismerési nehézségre utaló szemmozgásmintázatok nem csak azoknál a tanulóknál jelentek meg, akiket korábban olvasási problémával diagnosztizáltak.**

„Ez pontosan az, amiért ezt a vizsgálatot csináljuk" - mondta dr. Steklács János, a kutatócsoport vezetője. „Vannak gyerekek, akiknél a nehézség a mindennapi iskolai működésben nem tűnik fel, mégis ott van. Ők azok, akikről soha nem derül ki semmi, mert „nem elég gyenge a teljesítményük” ahhoz, hogy foglalkozzanak velük."

Hol akadnak el a gyerekek?

A tanulók többsége nem a címmel kezdi az olvasást, hanem rögtön az első sorral, majd a sor közepéhez érve többen visszaugranak a címhez. Előzetes áttekintésre, újraolvasásra vagy más tudatos olvasási stratégiára mindössze egy-két esetben került sor.

A szövegértésben éles határ húzódik a visszakereshető információ és az összefüggés között. A „mi?", „mikor?", „hol?" típusú kérdésekre a tanulók jellemzően megtalálják a választ. **A „hogyan?" és „miért?" kérdések, amelyek következtetést igényelnek, már komoly nehézséget okoznak**. Gyakori, hogy a gyerek minden egyes kérdésnél elölről kezdik olvasni az egész szöveget.

Az eredetileg **második osztályosoknak készült rövid szövegértési feladatsor ötödikben sem eredményezett maximális pontszámokat**. A **szókincs** bizonyult a **legnehezebb terület**nek, az álszavak ismétlése pedig a legerősebbnek. A hangos olvasásban a betű-hang integráció kevés kivétellel kialakult, de jelentős szórás mutatkozott abban, ki jutott el az automatizált olvasás szintjére.

A legfontosabb üzenet az esélyegyenlőségről szól

A kutatók szerint pedagógiai szempontból a legfontosabb eredmény, hogy **a szociokulturális háttér szerinti különbségek az olvasási problémákat illetően nem minden területen rajzolódnak ki**. Nem meglepő módon a szókincs és a szövegértés területén több kiemelkedő teljesítmény jelent meg azoknál a tanulóknál, akiknek kulturális környezetében az olvasás hangsúlyosabb szerepet kap. Ugyanakkor a fonológiai tudatosság, a beszédészlelés, a munkamemória és az olvasástechnika esetében minden vizsgált iskolában voltak kiemelkedően és gyengébben teljesítő tanulók egyaránt.

„Nem oszthatjuk a gyerekeket jó és gyenge olvasók csoportjára, és **nem jósolhatjuk meg a háttér alapján, kinek mivel leszproblémája**" – összegezte Steklács professzor. „Ugyanaz a gyerek lehet stabil technikájú olvasó úgy, hogy közben a következtetéseknél elakad. Más meg éppen fordítva. Ezért sem működik az, ha mindenkinek ugyanazt mondjuk: gyakorolj többet!".

Mi következik ebből?

Az eredmények alapján **készülnek az egyéni fejlesztési tervek**, amelyeket a résztvevő gyerekek, a szüleik, a pedagógusaik és a fejlesztő szakemberek kapnak meg. Ezek nem általános tanácsok, hanem **arra épülnek, hogy az adott tanulónál mi az erősség és hol van a támogatást igénylő pont**.

„Hiszünk abban, hogy az esélyegyenlőség nemcsak a pénzügyeknél fontos" - mondta a program indulásakor Dudás Csilla, az UniCredit Bank társadalmi felelősségvállalási programokért felelős szakértője. **„Aki nem tud eligazodni az írott világban, annak a pénzügyi önállóság is üres ígéret marad."** A magyarországi kampány az UniCredit Foundation és a Junior Achievement Europe közös oktatási programját, a **Re-Power Your Future-t** támogatja, amely az **oktatási esélyegyenlőség növelését és az iskolai lemorzsolódás csökkentését célozza**. **A kampány nagykövetei Dragomán György és Nyáry Krisztián írók, valamint Hadházi Renáta Aranypánt díjas pedagógus.**

A kampányhoz kapcsolódó, az UniCredit Bank 52 fiókjában és központjában indított **mesekönyv-gyűjtés** is befejeződött. Az ügyfelek és munkatársak jóvoltából összegyűjtött, majd' 850 db gyerekkönyvet a Pécsi Csorba Győző Könyvtár juttatja el a programban részt vevő iskolák könyvtáraiba.

UniCredit

Az UniCredit páneurópai kereskedelmi bank, amely egyedülálló szolgáltatási kínálattal rendelkezik Olaszországban, Németországban, Közép- és Kelet-Európában. Célunk, hogy a közösségeknek megadjuk a lehetőséget a növekedésre, miközben a legjobbat nyújtjuk minden érdekelt fél számára, és segítünk kibontakoztatni ügyfeleink és munkatársaink képességeit és lehetőségeit Európa-szerte.